

שלושה לא ידעו לשחות

חי בסל (שני משמאל) ומשפחתו בלי קורקינטים וסקטים

היא עוד פרצה במאמצים נואשים לחיות. דקות מספר אחריה נמשתה מהמים גופה בהירה יותר. היא היתה חסרת רוח חיים. שלמה, אחיו של יחזקאל, העוסק בסנדלרות, הרגיש בחסרוניו של אחיו בשעה שמונה וחצי בערב בלבד. הוא מהר למשטרת יהודה הלוי, הביע את חששותיו. שוטר משופם ענה לו באדישות: "כן, יש כמה ילדים שטבעו."

במחסן על המדף היו מונחים בגדים, חצי ככר לחם, כמה עגבניות ופפלים. שלמה, 14, הכיר את מכנסי אחיו הכחולים. "הנה חולצת החאקי שלקח ממני בלי רשות!" שלמה נפל ארצה מתעלף.

באותו לילה הפכו תחנת המשטרה וחדר מסוים בבית חולים חדסה לגיא' בהות. אמו של ברוך לקחה את נעלי בנה וחבטה בכל מי שהיה בקרבתה, יללה: "בני, העיניים שלי! כולם ישתקו ואתה לא תשחק יותר!". שלמה, המום ובכל זאת רוגע יותר, ייבב כי אין להוריו כסף עבור הקבורה, והאממה אמרה שצריך מצבה. אולי אפשר לקבל פצוים מהעירייה?"

במקום תקווה. סדין לבן

חי בסל לא נמצא באותו ערב. אביו המיואש השתעשע בתקוה כי בכל זאת יימצא חי. עתונו הערב ביום השישי ספקו לקורא-הם מנת זוזעות נאותה לכבוד שבת שסיפרה כי גופת הילד השלישי לא נמצאה.

אולם האמת היא כי עוד באותו בוקר כשראשוני המתרחצם הקבועים הופיעו על שפת ימה של תל אביב בקטע המותר הגובל ברחוב גורדון ראו את יחזקאל, בחור חסון שלזכותו נרשמו עד אז 18 אנשים חיים ושלוש גויות מוצלות מגלי ים טורפים, גורר גופה נפוחה, פשוטת ידיים, אכולת עיניים ולבושה מכנסי התעמלות. דירת חוף אחרת הביאה סדין לבן. חי בסל כוסה. ילדים בחולצות צבעוניות הסתכלו עליה בשעמום, המשיכו במש"ח הכדורגל שלהם כאילו לא קרה שום דבר מיוחד.

"אמא, תני לי 20 גרוש" פנה חי בתחינה לאמו, "אני הולך לטול עם חברים".

האם, יוכבד בסל, סרבה. לא היה זה מתוך רוע לב. שנתיים וחצי אחרי הגיעם ארצה מפרס, עדיין לא הסתדר בעלה בעבודה שתבטיח קיום בכבוד לחמשת בני המשפחה.

חי, 9, ירד בסולם המחירים, הסכים לחמשה גרשם בלבד. קבלם בשמחה. פנה במרוצה לחברו לכתה ג' בבית-הספר הדתי תורת משה, ברוך.

ברוך יונה, 13, היה קצת יותר מנוסה בעניני העולם מחבריו. הוא הספיק כבר לבקר מספר פעמים בעיר הגדולה תל-אביב. בתור מוכר שוקולד בשעות הפנאי. אין זה אומר ששכונת התקווה מקום מגוריו. אינה תל-אביב. היא נמצאת על המפה. החת השם תל-אביב. אבל היא רק מצוינת על המפה.

לא מצוין הלכלוך בסמטות השכונה. לא מצוין ריח מ"השופכין הגודף מכל מקום. ומעל לכל: לא מצוים במפה אלפי ילדים קטנים צנומים ושחומים, שאין אחד מלבד הוריהם, חסרי היכולת, המספל בטפוחם, בהפיכתם לדור הגון של המחר.

מחצית לחם ועגבניות

בשכונתו של ברוך למשל יודעים רוב הילדים על קיומם של שני מוסדות עקריים: קולנוע התקווה המרבה בסרטי הרפתקות מרתקי דמיון ומגרש הכדורגל, עליו שיתק יחזקאל.

יחזקאל קוצרו היה שוער באחת מקבוצות הכדורגל של השכונה. יחזקאל, 9, היה נמיך קומה, אולם בריא גוף. הוא אהב לשהק יחף במשותף עם שני חבריו ברוך וחי. הוא לא הכיר דבר מעבר לתחומי שכונתו; תל-אביב שכנה בדמיונו מעבר להררי החושך.

כמובן שכאשר באו אליו חי וברוך חבריו בהצעה הגאונית הוא לא התנגד. הוא ידע שלאף אחד בארץ לא יהיה אכפת אם יישאר לעולם סגור בכלאו המלאכותי.

הוא הפך את פקודת אמו להשאר בבית ולשמור על חמשת אחיו. למחצית לחם והעגבניות שהביא עמו ברוך כצידה לדרך, נוספה פיתה אחת ומספר פפלים. יחזקאל משש שוב את שני הגרשים שהיו לו בכיסו, סגר את שובך היונים אותן הצניח להחזיר דוקא באותו יום, אחרי חפושים רבים. הטויל החל.

מלחמת חיידקים לאירועה

מטרת הטויל ביום החמישי החמסיני שעבר היתה שפת היים. הכוונה לא היתה לבתיים. לא היה לנערים די כסף כדי להגיע לשם, בהנחה שידעו על קיומה של הריבירה המפוארת. להוריהם לא היו מכוניות פרטיות כדי להביאם לשם. לא היו להם אפילו קורקינטים או סקטים. הם ידעו שלתל-אביב ישנה שפת ים משלה. שצריכה לפי כל הנתונים להיות ראיה לשמוש; וגם אליה הגיעו בקושי.

הילדים לא רצו להרחק עד תרומפלדור וגורדון, קטע שהעירייה הכריזה עליו כמותר ברחצה. הם לא שמעו את השמות המוזרים של הרחובות האלה וכמובן שלא על ההכרזה. ועל מלחמת החיידקים בכלור.

מול בנין הכנסת לשעבר הם הבחינו בחוף חסר אנשים. הוא היה אפילו יותר מעניין מהשאר: מרוצף סלעים הבטיח אפשרויות משחק רבות. הם לא ראו כל שלט המכריז: הרחצה אסורה! הם התפשטו, נכנסו למים. הים סער במקצת. הורמים, כרגיל באותו מקום, סחפו. הם לא ידעו לשחות.

"יש כמה ילדים שטבעו"

כעבור ארבע שעות הבחין עובר ושב בגויה הצפה על פני המים.

זמן לצלל למשפחתו בארצות-הברית, ביקש לצרף את דמי השיחה להשכנו האישי. בכל זאת צורף הסכום לחשבונות האכסון והכלי כלה שנשלחו לתהיל שהתחייבה לשלם את כל הוצאות המהנדס.

זאת גילה ג'ייקובס, כשבקש לראות את חשבוני השבוע הקודם. אחרי דחיתת-קש קיבל המהנדס את החשבון ועיניו חשכו. מי על לחתימתו נרשמו מנות, שלבריו, לא הומינן מעולם, ארוחות שלא אכלן ונהר שוי פע של משקאות כמו קוניאק וליקר שלא שתה כיוון שאינו שותה מלידה כל משקה אלכוהולי.

פניה מידית למשטרה הולידה אחרי חקירה צפרה ים של האשמות — ששים במספר — שהחזרת העיקרית בנייהן היתה: זוף מס' מכ מתוך כוונה להונות.

ללשון בני אדם פשוטים תורגמה האשמה לפי טענת התיבועה בראשותו של הסמל קלי מן יצחקי, שבדקה את החשבונות במעבדה, הסבירה כי על-ידי צורף נייר-פחם ודף נייר נוסף לחשבונות שהוגשו לג'ייקובס לחתימה, הושגה חתימה נוספת שלו שמעליה היו עורכים שוב חשבון חדש ומפולפל.

על כל זאת חזר ג'ייקובס בפני השופט יוסף בן-חננו, חיזק את עדותו בעזרת חמי עמולים בפרימט גדול כתובים במכור-נה כתיבה, בה ערך, לפי חישוביו, את חישובו המדויק של דמי אכסונו וכללתו, את מידת הנזק שגרם הוויף והטעות הקרי רבת אותה הוא יכול היה לעשות בחישוביו.

השופט הסבליני הקריא בפניו את עדותו ביקש שיאשרה בחתימת ידו. ג'ייקובס שלף את עטו מכיסו, קרב אותו לנייר, הרימו מעט

חיה ומלאכי ריינר היא הלכה ברגל

והסתכל מתחתיו. הוא בחן, כך הסביר לשור פט התמה, אינסטינקטיבית אם לא התגלגל לשם במקרה גליון נייר-פחם.

ההצגה הגדולה בחייל

כשחשב גדעון ורדה שלא יוכל להיות נור כח בכנס השנתי של חיל שריון כמעט והש"תגע. אולם זה לא קרה. כמו בשנה שעברה כך גם השנה הוא נוכח בכנס. אלא שהפעם הוא לא היה טוראי פשוט ואמור: דרגות סגן קשטו את כתפיו הרחבות, שרוך ההדרכה הרויק כדבעי, סיכת הממ"ים וסמל הפלמח נצצו אף יותר מדי.

אחר נאום מפקד החייל ולפני התחלת המפ"גן ניגש ורדה לרמטכ"ל ולשר הבטחון, ענד להם את טרס היחידה, הצטלם עם מעמם רבות, כשחיוך ציני מרחף מתחת לשפמו הדק.

אחרי הכנס רבי-הרושם נאלץ ורדה, שעדיין לא זוזו לו כלי רכב קבוע, לתפוס טרמפ-ש הביאו עד פתח מחנה צבאי אחר. הוא התכונן כבר לטמס על קומנדקר שעמד לצאת את השערה, אולם אחד החיילים במכונית סרב להארות את צווי-התנועה שלו לשוטר הגדודי, די, הוכחז התפתח למכות, היה צורך חיוני בהתערבות מן החוץ.

הכל, כאמור, היה שקט מלבד מקרה אחד שארע לפני שנתיים, ושאר אחד לא לקחו ברצינות: גבריאל שראם נכנס לחדרה של איריה, אקדוח שלוף בידו, בטענה שהוא רוצה לאבד את עצמו לדעת לעיניה.

אולם בשנה שעברה ביום בהיר אחד אחרי לילה מעורפל מאד הוגשו האשמות חמורות נגד גבריאל שראם: הוא הואשם בנסיון לרצח ולהצתה. באותו לילה, קבעה התיבועה, הוא הופיע בחלון דירתם של הסונדקים כש"פח נפט בידו האחת ותער בשניה ולולא הבעל שהתעורר היה הענין נגמר לא בבית חולים בלבד.

"ידינו הנכים לעזאזל..." בבית-המש"פט המחוזי גולל גבריאל שראם השבוע פרשה מדאיבה. הוא התאהב באירית החמודה, ניסה לגנוב את חייו הקודרים, בילה עמה שעות על שעות. גיסו שמואל מזרחי אף אשר זאת, ניכר כי נהנו פעם בהערצה "ממור" כשראהו יוצא סמוך מחדרה של איריה.

האם הדואבת, רחל זינג, הסתכלה על חי ענין בעין וחצי. היא הבינה לרוחו של גבי ריאל, נתנה לו לנוע בחפשויות אולם לחתה אותו בטיוליו עם אירית לשפת ימה של

האישור לאבדן תעודות בקש מאחת החי"י לוח בשעת הכנס להדפיס. הוא עצמו חתם עליו.

השבוע, העביר שופט שלום את תיקו של ורדה לבית משפט המחוזי. לפני זה ספר ורדה כי זוהי עבירתו הראשונה, ביקש להת"חשב בכך שהוא חולה. לתובע לא היו טענות בקשר לחלק השני של הבקשה. אולם ביחס לחלק הראשון הביא דוגמה קטנה אחת בלבד: לפני שנה הציג ורדה עצמו כשוטר, התריס כרטיסים מספר בקרבת קולנוע מוגרבי, תל-אביב, מכרם, לאחר מכן, בעצמו.

משפט

"אנו רוצים לחיות"

לכאורה נראה הכל שלו ושקט בבית בן הקומה האחת במרכז גבעתיים-מכ"ם. משפחת זינג היתה מאושרת על כי הצליחה להשיא את בתה האילמת לגבריאל שראם, מלצר ב"מסעדה מזרחית על-יד קולנוע אלנבי בתל-אביב, שיכנה אותם בחדר מרוהט. בדירה סמוכה התגוררה שכנה חמודה ות"מירת גוף, אירית, נשואה לנכה מלחמת העיר"לם השניה שמעון סונדק ואם לילד.

גדעון ורדה היה החייל בעל הדרגה הגבוהה ביותר שנוכח במקום. הוא התערב, כמעט שספג מכות, כשהופיע לפתע סוך. הוא דרש את תעודותיהם של כל הנוכחים. סגן גדעון ורדה הצטער מאד: הוא הגיש אישור מוד"פס אל אבדן פנקס קצין מלואים בלבד.

טוראי מספיק. לבסוף הגיע ורדה לי ביתו, בדרך העקיפין של שפת ימה של יפו, שם זרק את כל סמליו ודרגותיו למים כא"י לו קנה אותם בזיל הזול, כאילו לא הש"תפסף חודשים ארוכים כדי להשיגם.

כעבור ימים מספר נסע ורדה, לבוש אזר"חית, לבקור אצל זודרת המתגוררת בקרבת המחנה הצבאי בו ארעה ההתכתשות ביום ה"נס. כשעבר בקרבת השער שאל הש. ג. לי שלומו, סיפר לו כי הטרן, מפקד המחנה שהתערב אז סופית בחוכמה, מעונין לראותו.

אחרי שיחה עם הטרן הועבר ורדה במה"רות למשטרה-צבאית-חקירות. הטרן, מתברר, היה המפקח על שחרורם והעברתם של חיילים בצה"ל. הוא גילה שמספיק לפנות אל ורדה כטוראי גדעון ורדה בלבד.